

ДОДАТКОВІ УМОВИ ЗМАГАНЬ
II (міського) етапу Всеукраїнської дитячо-юнацької
військово-патріотичної онлайн-гри «Сокіл» («Джура»)
(старша вікова група)

«КНИГА ЗВИТЯГ»

*Термін проведення **до 15.10.2020 року***

Кожен рій веде свою Книгу звітяг (щоденник), яка складається з двох частин: «Спадок» та «Здобуток».

У «Спадок» збираються (у тому числі усні та архівні) свідчення про боротьбу за державну незалежність України в районі (місті), а в «Здобутки» вписуються свої перемоги, досягнення, імена козачат, джур куреня тощо.

Свою «Книгу звітяг» рій подає разом із заявкою на участь (на електронну адресу: nvrv2020@ukr.net).

Організатори залишають за собою право на зміну даних умов, про що повідомляється учасникам не пізніше, ніж за добу до проведення заходу.

ВІДУН

(військово-історичний конкурс)

*Термін проведення **12.11.2020 року***

(тестові завдання)

посилання: <https://docs.google.com/forms/d/1dKGiv0WixgaSi14vrP17CENWAm8EHluNQo7XiiI2ECQ/edit>

Кількість учасників – 1 особа.

Конкурс проводиться в один етап у формі вікторини: виконання тестових завдань (площина Google Форм) з історії України та гри, розробленої Українським інститутом національної пам'яті до 100-ліття Української революції різного рівня складності. Зміст питань тематичних розділів відповідає навчальним програмам 5-10 класів.

Тематичні розділи:

1. Історія українського козацтва.
2. Козацькі переможні походи та гетьмани.
3. Київщина козацька.
4. Фортифікаційні укріплення та замки України.
5. Культура та мистецтво козацької доби.

Учасники тестування, яке передбачає визначення дат, пам'ятних місць, встановлення відповідності між подіями, часом, історичними постатями тощо. Після натискання кнопки «Завершити»/«Відправити» суддівська колегія автоматично отримує вже підрахований результат, а учасник має можливість одразу перевірити правильність своїх відповідей. По завершенню відведеного часу (тривалість роботи над питаннями вікторини повідомляється додатково) відповіді не враховуються.

Оцінювання правильних відповідей: I рівень – 1 бал, II рівень – 2 бали, III рівень – 3 бали. Результатом роботи вважається середнє арифметичне балів двох представників рою, що взяли участь у вікторині.

Організатори залишають за собою право на зміну даних умов, про що повідомляється учасникам не пізніше, ніж за добу до проведення заходу.

СТРІЛЬБА

*Термін проведення **29.10.2020 року***

(тестові завдання)

https://docs.google.com/forms/d/139hRVVE2kydfwR52k_xaCaJiCUIYs20XYkRLPkfKvws/edit

Теоретичне тестування з вогневої підготовки

Кількість учасників – 1 особа від рою.

Відповіді тестових завдань передбачають вибір учасником правильного варіанту із ряду запропонованих з основних питань розділу «Вогнева підготовка» навчального предмету «Захист України».

У визначений час (повідомляється додатково) учасники за надісланим заздалегідь посиланням переходять до Google Форм і проходять тестування. Після натискання кнопки «Завершити»/«Відправити» суддівська колегія автоматично отримує вже підрахований результат, а учасник має можливість одразу перевірити правильність своїх відповідей. По завершенню відведеного часу (тривалість роботи над питаннями вікторини повідомляється додатково) відповіді не враховуються.

Кожна вірна відповідь надає бал. Особиста першість визначається за максимальною кількістю набраних балів. При однаковій кількості балів, першість визначається за меншим часом виконання тесту.

Організатори залишають за собою право на зміну даних умов, про що повідомляється учасникам не пізніше, ніж за добу до проведення заходу.

«Рятівник»

*Термін проведення **26.11.2020 року***

(тестові завдання)

[посилання:https://docs.google.com/forms/d/1J6QD0ARm8vYsEj-tI0yBWQrVij1qLH042-2pKJVUPZs/edit](https://docs.google.com/forms/d/1J6QD0ARm8vYsEj-tI0yBWQrVij1qLH042-2pKJVUPZs/edit)

ЗМАГАННЯ З ДОМЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ.

Кількість учасників – 2 особи від рою.

Етапи:

1. Переведення людини у стабільне положення.
2. Серцево-легенева реанімація. Алгоритм дій та практика виконання СЛР.
3. Зупинка критичної кровотечі з допомогою турнікета.

Після натискання кнопки «Завершити»/«Відправити» суддівська колегія автоматично отримує вже підрахований результат, а учасник має можливість одразу перевірити правильність своїх відповідей. По завершенню відведеного часу (тривалість роботи над питаннями вікторини повідомляється додатково) відповіді не враховуються.

Організатори залишають за собою право на зміну даних умов, про що повідомляється учасникам не пізніше, ніж за добу до проведення заходу.

Спорядження магазину «АК»(відеоролик до 5 хв.)

Термін проведення до 22.10.2020 року

Кількість учасників – 1 особа від рою.

Учасник змагань повинен швидко спорядити 30 навчальними патронами магазину автомата АК. Навчальні патрони знаходяться в коробках розсіпом, магазини на столах. За командою «До спорядження магазину приступити» учасник бере магазин зі столу та споряджає його, не торкаючись рукою та магазином столу. При неповному спорядженні магазину навчальними набоями за кожну помилку учаснику додається по 5 секунд штрафного часу. Етап вважається пройденим, коли учасник повністю спорядив магазин 30 патронами і поклав його на підставку/стіл.

Переможець визначається за найменшим часом, витраченим на виконання вправи.

Відеоролик (без монтажу) присилається **до 22.10.2020 року** на електронну пошту nvrv2020@ukr.net.

Організатори залишають за собою право на зміну даних умов, про що повідомляється учасникам не пізніше, ніж за добу до проведення заходу.

«Неповне розбирання та складання АК»(відео)

Термін проведення до 22.10.2020 року

Кількість учасників – 1 особа від команди.

Учасник повинен швидко з дотриманням визначеної послідовності розібрати масогабаритний макет автомата АК, а потім зібрати масогабаритний макет автомата АК. Час фіксується з початком розбирання і зупиняється по завершенню його виконання, коли учасник закінчив виконання вправи і поклав автомат на стіл.

За кожну помилку, допущену учасником змагань (порушення послідовності виконання вправи та при порушенні вимог техніки безпеки), до загального часу додається по 5 секунд штрафного часу.

Результат на даному етапі визначається за часом завершення завдань останнім учасником та штрафного часу.

Відеоролик (без монтажу) присилається **до 22.10.2020 року** на електронну пошту nvrv2020@ukr.net.

Організатори залишають за собою право на зміну даних умов, про що повідомляється учасникам не пізніше, ніж за добу до проведення заходу.

ВАТРА (відеоролик до 5 хв.)

Термін проведення до 19.11.2020 року

Представлення творчо-мистецького звіту рою (мистецька композиція).

Кількість учасників – рій у повному складі (8 осіб).

Час виконання завдання – до 10 хвилин.

Тема: «Слава героям».

Зміст: відповідає темам Української революції 1917-1921, історії українського козацтва, сучасної історії (в т.ч. Революції Гідності, захисту від агресії РФ в Криму та на Сході України), видатних особистостей визвольних змагань за українську соборну державність тощо.

Жанр: художнє слово, українська народна пісня, танок (можливо з елементами бойових мистецтв), гумор та жарти. Використовується музичний супровід (народні

музичні інструменти та електронні музичні записи), котрий забезпечується учасниками.

Рій до відеоматеріалів програмку (сторінка А-5), де вказується:

- назва рою;
- назва композиції;
- тема;
- мета;
- зміст.

Вище місце займає рій, який набрав більшу кількість балів.

За кожного учасника, який не взяв участі у мистецькій композиції, рій отримує 15 штрафних балів.

За перевищення загального часу на виконання завдання нараховується штраф (але не більше 10 балів, 1хв.= 1 бал).

Максимальна кількість балів за даний конкурс – 50.

Суддівство конкурсу.

Участь у суддівстві конкурсу беруть не менше п'яти суддів зі складу суддівської колегії.

Вище місце займає рій, який набрав більшу кількість балів.

ВПОРЯД

*Термін проведення **до 05.11.2020 року***

(відеоролик до 5 хв.)

Учасники: рій у повному складі, 8 осіб. У разі відсутності 1 учасника рій отримує 64 штрафні бали.

Час на виконання: загальний час на виконання обов'язкового і творчого завдань – до 8 хв. (за перевищення часу рій отримує 10 штрафних балів).

Послідовність виконання.

Обов'язкове завдання – це виконання прийомів у складі рою без зброї.

На завершення обов'язкового завдання відбувається проходження рою урочистим кроком із виконанням маршової патріотичної пісні на тематику козацтва, УСС, військ УНР, УПА або сучасних ЗСУ (у межах відведеного часу).

Творче завдання готується роєм заздалегідь, може бути представлене у вигляді злагодженого та чіткого показу комбінацій елементів впоряду у складі рою (можливий музичний супровід (технічно забезпечується учасниками) без зброї або зі зброєю (елементи зі зброєю виконуються відповідно до Стрйового статуту ЗС України).

Система оцінювання: виконання вправ проводиться згідно **зміненого Муштрового впоряду гри «Джура»**. Визначення результатів проводиться з урахуванням допущених помилок кожним учасником рою під час виконання вправ муштрового впоряду. Суддя за кожен зафіксовану помилку ставить -1 штрафний бал. Обов'язково враховуються основні критерії: оцінка зовнішнього вигляду, справність одностроїв, злагодженості рою та якості виконання команд; виконання маршової патріотичної пісні.

При показі творчого завдання судді додають 1 бал за нові правильно виконані елементи впоряду, не показані в обов'язковому завданні. Таким чином, рій може зменшити суму штрафних балів.

Перемагає рій, який в сумі має найменшу суму помилок (штрафних балів) всіх учасників рою. За рівної кількості балів вище місце посідає рій, який отримав менше штрафних балів.

РЕКОМЕНДАЦІЇ З ПІДГОТОВКИ КОМАНД ДО II (МІСЬКОГО) ЕТАПУ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ ДИТЯЧО-ЮНАЦЬКОЇ ВІЙСЬКОВО-ПАТРІОТИЧНОЇ ГРИ «СОКІЛЬ» («ДЖУРА»)

«Неповне розбирання та складання АК»

Послідовність неповного розбирання автомата АК:

1. Відокремити магазин.
2. Зняти запобіжник, відпустити перевідник вогню вниз, поставивши його в положення АВ - автоматична стрільба, або ОД - одиночна стрільба, відвести за рукоятку затворну раму назад, оглянути патронник, відпустити рукоятку затворної рами й спустити курок з бойового взводу, тримаючи автомат догори стволом (45*-90*).
3. Відокремити шомпол.
4. Відокремити кришку ствольної коробки.
5. Відокремити зворотний механізм.
6. Відокремити затворну раму із затвором.
7. Відокремити затвор від затворної рами.
8. Відокремити газову трубку зі ствольною накладкою.

Послідовність складання автомата АК:

1. Приєднати газову трубку зі ствольною накладкою.
2. Приєднати затвор до затворної рами.
3. Приєднати затворну раму із затвором до ствольної коробки.
4. Приєднати зворотний механізм.
5. Приєднати кришку ствольної коробки.
6. Тримаючи автомат догори стволом (45*-90*), спустити курок з бойового взводу й поставити на запобіжник, піднявши перевідник режимів стрільби до упору.
7. Приєднати шомпол.
8. Приєднати магазин до автомата.

Частини й механізми автомата слід розміщувати в порядку розбирання, поводитись з ними обережно, не класти одну частину на іншу й не застосовувати зайвих зусиль і різких ударів.

КОНКУРС «ВАТРА»

Критерії оцінювання (від 1 до 10 балів):

- відповідність назві композиції, темі;
- досягнення мети;
- художньо-естетичний рівень;
- артистичність та майстерність виконання;
- інформаційна насиченість змісту програми;
- музичний супровід (живе виконання, використання фонограм («мінусовок»);
- використання у дійстві власних ройових атрибутів;
- оригінальність (регіональні особливості),

- композиційна виправданість;
- загальне враження;
- реалізація сценарного задуму.

КОНКУРС «ВПОРЯД»

Конкурс проходить у вигляді демонстрації навичок зі стрийової підготовки (впоряду). Оцінювання конкурсу здійснюється відповідно до Муштрового впоряду гри «Сокіл» («Джура»).

Мета – перевірити практичні навички всіх учасників рою з муштрового впоряду (стрийової підготовки) індивідуально і командно.

Місце проведення: стрийовий плац, рівний майданчик з твердою поверхнею (асфальтований, бетонний, дерев'яний) не менше 50 м в довжину і 30 м в ширину. Час на виконання: загальний час на виконання обов'язкового і творчого завдань – до 8 хв (за перевищення часу рій отримує 10 штрафних балів).

Учасники: рій у повному складі, 8 осіб. У разі відсутності 1 учасника – рій отримує 64 штрафні бали.

Накази подає керівник рою (для рйового) і рйовий (всі накази для рою).

Система оцінювання: виконання вправ проводиться згідно Муштрового впоряду гри «Джура». Визначення результатів проводиться з урахуванням допущених помилок кожним учасником рою під час виконання вправ муштрового впоряду. Суддя за кожну помилку ставить «1» штрафний бал. Обов'язково враховуються основні критерії: оцінка зовнішнього вигляду, справність одностроїв, злагодженості рою та якості виконання команд; виконання маршової патріотичної пісні. При показі творчого завдання судді додають «1» бал за кожен новий елемент, синхронність виконання та кожну якісно виконану комбінацію елементів муштрового впоряду, що не входить в обов'язкове завдання. Таким чином, рій може зменшити суму штрафних балів. Перемагає рій, який у підсумку виконання обов'язкового і творчого завдання набрав найбільшу суму балів. За рівної кількості балів вище місце посідає рій, який отримав менше штрафних балів.

Послідовність виконання.

Обов'язкове завдання – це виконання прийомів у складі рою без зброї. На завершення обов'язкового завдання відбувається проходження рою урочистим кроком із виконанням маршової патріотичної пісні на тематику козацтва, УСС, військ УНР, УПА або сучасних ЗСУ (у межах відведеного часу).

Творче завдання може бути представлене у вигляді злагодженого та чіткого показу комбінацій елементів впоряду у складі рою (можливий музичний супровід (технічно забезпечується учасниками) без зброї або зі зброєю (елементи зі зброєю виконуються відповідно до Стрийового статуту ЗС України).

До суддівської колегії включаються фахівці впоряду гри «Джура», військової підготовки та з числа військовослужбовців.

Кількість суддів визначається із розрахунку: один суддя на двох учасників рою (наприклад: 8 учасників – 4 судді). Головний суддя обов'язково оцінює дії рйового і хорунжого (прапорносія). Інші судді конкурсу оцінюють дії двох учасників рою.

Рій виконує прийоми в такій послідовності:

- вихід рою і звіт ройового до керівника рою;
- шикування в однолаву;
- перешикування рою з однолави в дволаву та навпаки;
- повороти на місці (праворуч, ліворуч, обернись);
- крок на місці;
- перешикування в дворяд;
- проходження рою урочистим ходом з виконанням військового вітання під час руху;
- проходження рою з виконанням маршової патріотичної пісні;
- виконання творчого завдання (в разі готовності).

Порядок виконання

Вихід рою на місце виконання.

Ройовий подає команду:

«РІЙ, ЗБІРКА. За мною в ДВОРЯД ШИКУЙСЬ.

РІВНЯЙСЬ, СТРУНКО, ходом – РУШ!».

Першим рухається ройовий. За ним на дистанції двох кроків іде хорунжий (прапороносець) з прапором (урочисте положення прапору) і весь рій в дворяд (тобто колона по двоє).

Після виходу на визначене місце ройовий подає команди, які виконує разом з роєм:

«Рій НА МІСЦІ. СТІЙ.

Ліво-(право-) РУЧ.

Ройовий робить два кроки вперед і повертається ліворуч, щоб бачити весь рій.

Ройовий подає команду:

«РІЙ. До правого РІВНЯЙСЬ. СТРУНКО! Наша назва (рій проголошує назву), наше гасло (рій проголошує гасло)».

«До середини ГЛЯНЬ!» – ройовий підходить до керівника та доповідає про готовність рою:

«Пане суддя! Рій (назва) до участі в конкурсі Впоряд готовий! Ройовий (називає своє ім'я та прізвище)». Ройовий крокує навскіс праворуч і стає біля керівника зліва.

Керівник подає команду: «СПОЧИНЬ!».

Ройовий дублює команду: «Спо-ЧИНЬ!» (стати вільно, виставити ліву ногу вперед під 45 градусів так, щоб п'ятка лівої ноги знаходилася на прямій лінії з носком правої ноги; вага тіла переходить на праву ногу. Руки вільно опущені вздовж тулуба). Хорунжий самостійно ставить прапор до стопи і випрямляє руку з прапором навскіс вправо.

Ройовий повертається на своє місце і командує:

«Рій. РОЗХІД».

Шикування в однолаву:

Ройовий підходить до встановленого місця шикування і подає команду для збору:

«Рій – ЗБІРКА». (За цією командою джури бігом збираються до ройового). Ройовий подає команду: «Рій, в однолаву –ШИКУЙСЬ».

(Подавши команду, ройовий приймає поставу «струнко» і рукою вказує лінію для шикування. Як тільки перший член рою став на лінію, то ройовий робить два кроки вперед і повертається обличчям у бік чолової лінії шикування).

Ройовий подає команду: «До правого РІВНЯЙСЬ».

(За цією командою усі, крім правофлангового прапороносця (хорунжого), повертають голови праворуч (праве вухо вище від лівого, підборіддя трохи підняте), вирівнюючись. Під час вирівнювання джури можуть трохи пересуватися вперед, назад або в той чи інший бік).

Після закінчення вирівнювання рою подається команда: «СТРУНКО!»

Ройовий завершує виконання вправи командою: «Спо-ЧИНЬ».

Повороти на місці (праворуч, ліворуч, обернись)

«Рій!» (всі джури приймають рівну поставу).

Ройовий подає двічі команди (в довільному порядку):

«Право-РУЧ, ліво-РУЧ, обер-НИСЬ»

Ройовий подає команди: «До правого – РІВНЯЙСЬ, СТРУНКО!»

Ройовий завершує виконання прийому командою: «Спо-ЧИНЬ».

Перешиккування рою з однолави в дволаву та навпаки:

Ройовий подає команду: «Рій, до двох – відлі-ЧИ».

(Відлік починається з правого флангу: кожний джура, швидко повертаючи голову до джури, який стоїть ліворуч від нього, називає свій номер і швидко ставить голову прямо. Крайній лівого флангу голову не повертає, робить крок вперед і доповідає «Відлік завершено» та крокує назад).

Ройовий подає команду: «Рій, у дволаву – ШИКУЙСЬ».

(За виконавчою командою другі номери роблять лівою ногою крок назад, не приставляючи правої ноги, крок праворуч, щоб стати ззаду за першими номерами, й приставляють ліву ногу).

Ройовий подає команду: «Рій, вправо зім-КНИСЬ». (За виконавчою командою всі джури, за винятком того, до якого призначене змикання, повертаються в бік змикання, після чого пришвидшеним півкроком підходять на встановлений для зімкненого строю проміжок і в міру підходу самостійно зупиняються та повертаються ліворуч.

Ройовий подає команди: «До правого РІВНЯЙСЬ. СТРУНКО!»

Ройовий завершує виконання прийому командою: «Спо-ЧИНЬ».

«Рій. Вліво (за необхідністю визначається кількість кроків, в випадку не зазначення робиться проміжок в один крок) розім-КНИСЬ». (За виконавчою командою всі джури, за винятком того, від якого здійснюється розмикання, повертаються в зазначений бік, рівночасно з постановкою ноги повертають голову до фронту строю і йдуть пришвидшеним півкроком, дивлячись через плече на того, хто йде позаду, і не відриваючись від нього; після зупинки того, хто йде позаду, кожен робить ще стільки кроків, скільки було зазначено в команді або один крок, й повертається праворуч).

Ройовий подає команду: «Рій, в однолаву –ШИКУЙСЬ». (За виконавчою командою другі номери роблять лівою ногою крок вліво, не приставляючи правої ноги, крок вперед й приставляють ліву ногу).

Ройовий подає команди: «До правого РІВНЯЙСЬ. СТРУНКО!»

Ройовий завершує виконання прийому командою: «Спо-ЧИНЬ».

Крок на місці: Ройовий подає команду: «Рій, До правого РІВНЯЙСЬ. СТРУНКО. На місці ходом-РУШ». (За виконавчою командою всі джури крокують на місці).

Ройовий подає команду: «Рій – СТІЙ». (За виконавчою командою, що подається під ліву ногу, всі джури приставляють праву ногу і зупиняють крок на місці - зупинка на два кроки).

Ройовий завершує виконання прийому командою: «Спо-ЧИНЬ».

Перешиккування в колону по двоє:

Ройовий подає команду: «Рій. У дволаву –ШИКУЙСЬ».

Ройовий подає команду: «Рій, Право-РУЧ. Зім-КНИСЬ».

(За виконавчою командою всі джури, повертаються праворуч, після чого пришвидшеним півкроком підходять на встановлену дистанцію шиккування в ряд. Ройовий і хорунжий роблять півкрок навскіс вправо, щоб зайняти місце посередині колон).

Ройовий робить ще крок вперед, повертається до рою і подає команди:

«РІЙ, РІВНЯЙСЬ. СТРУНКО!».

Проходження урочистим ходом з виконанням військового вітання під час руху. Рій в дворяд знаходиться на вихідній позиції, хорунжий з прапорцем рою стоїть перед роєм в позиції для руху урочистим ходом, ройовий стоїть перед хорунжим).

Ройовий розвертається спиною до рою і подає команду: «РІЙ, ходом - РУШ!». (Рій починає рух у встановленому напрямку). При наближенні рою до судді на відстань не менше 20 кроків ройовий подає команду:

«СТРУНКО». (Рій переходить від похідного кроку на урочистий). При наближенні рою до судді на відстань не менше 10 кроків ройовий

повертає голову вправо (в напрямку до судді) і подає команду:

«Рій, вправо – ГЛЯНЬ!». (За командою ройовий прикладає праву руку до головного убору, хорунжий і права колона рою тримає голову прямо, а ліва колона повертає голову праворуч).

Після проходження рою повз судді ройовий подає команду:

«Рій – ВІЛЬНО!». (За командою ройовий опускає праву руку, ліва колона рою повертає голову прямо, рухається далі по колу плаца).

Проходження з виконанням маршової пісні

За визначенням ройового він подає команду (під ліву ногу):

«Рій, пісню заспі-ВАЙ» (рій починає виконувати маршову пісню).

Після проходження рою повз керівника ройовий подає команду:

«Рій – ВІЛЬНО!». (За командою рій припиняє співати пісню і крокує на

вихідну позицію).

Дії хорунжого (прапорноносця)

1. Хорунжий відповідає за стан прапора. За можливості він повинен мати одного або двох помічників – підхорунжих, які допомагали б йому проводити належний церемоніал біля прапора. На урочистих заходах хорунжі та підхорунжі повинні мати білі рукавички.
2. Хорунжий завжди повинен тримати прапор лише на почесному місці, піднятим вгору, не спирати його до будь-чого. Неприпустимо, щоб прапор торкався землі чи якихось споруд. Хорунжий чи підхорунжі не можуть лишати прапор без опіки. Коли прапор не використовується, хорунжий має урочисто згорнути його і сховати до відповідного футляра. Прапор, тримаємо правою рукою. Всі команди впорядку хорунжий повинен виконувати з належною до прапора пошаною.

3. Основна постава хорунжого з прапором.

По команді «Підрозділ в ...лаву шикуйсь» хорунжий стає першим зліва від командира в лаву в муштрову (основну) поставу і утримує правою рукою прапор вертикально догори, паралельно до тіла, при цьому кінець древка стоїть біля носка правої ноги. Права рука утримує древко прапора вертикально на висоті «сонячного сплетіння», лікоть направлений назад.

Також основна постава хорунжого приймається в разі, коли хорунжий стоїть в положенні «Спо-ЧИНЬ» і лунає від командира звернення в бік всього підрозділу або особисто хорунжого, наприклад «Рій (підрозділ) ...» або «Хорунжий .....».

4. Положення «Прапор ВГОРУ». Команда надається виключно на місці командиром або виконується хорунжим самостійно в разі отриманої команди «РІВНЯЙСЬ» або перед початком руху.

Хорунжий правою рукою піднімає прапор догори, лівою рукою перехоплює його таким чином, що передпліччя лівої руки було паралельно землі і було на висоті шиї, при цьому долонь повернута в бік фронту. Одночасно права рука перехоплює кінець древка прапора на висоті поясу і встромляємо його до торбинки для древка при поясі або спирає його до поясу. Праву руку тримаємо на древку при поясі, а лівою (зігнутою під прямим кутом між плечем і передпліччям) тримає древко напрямом вверх на висоті шиї.

5. «СТРУНКО» – із положення по команді «Прапор ВГОРУ» прапор схиляється вперед під кутом 30-45° лівою рукою. Постава хорунжого – згідно загальної команди «СТРУНКО». Команда може виконуватися як на місці, так і в русі.

Після отримання команди «Ходом РУШ» хорунжий самостійно приймає положення прапора на «СТРУНКО», якщо не отримує від командира команди «Прапор (стяг, знамено) на-ПЛЕЧЕ».

6. «Прапор (стяг, знамено) до СТОПИ».

Надається після команд «Прапор на ПЛЕЧЕ», «Прапор ВГОРУ», «СТРУНКО». Виконується хорунжим самостійно – лівою рукою опускається прапор донизу, а права

рука перехоплює його і вертикально ставить древко прапора біля носка правої ноги. Приймається основна постава хорунжого.

7. «Спо-ЧИНЬ» виконується лише із основної постави хорунжого». Хорунжий випрямляє праву руку навскоси вправо таким чином, щоб прапор верхньою частиною нахилився вперед-вправо (під кутом 30-45°), а основа древка була вперта під носок правої стопи. При цьому права рука повністю випрямлена і полотнище прапора не торкається нікого і нічого.

Із положення «СТРУНКО» хорунжий, отримавши команду «Спо-ЧИНЬ», самостійно приймає положення «Прапор до СТОПИ» (під час почутої підготовчої команди) і виконує команду «Спо-ЧИНЬ» (при виконавчій команді).

8. «Прапор (стяг, знамено) на-ПЛЕЧЕ».

Команду надає командир перед вимаршем підрозділу похідним кроком на значні відстані.

Команда надається виключно на місці.

Команда виконується у два етапи із основної постави хорунжого:

1) спочатку виконується команда «Прапор ВГОРУ»;

2) потім лівою рукою перехоплюємо древко прапора зворотним хватом (долонею в бік хорунжого), права рука випрямляється вперед-вниз під кутом 30-45°. Кисть правої руки охоплює кінець древка прапора. Древко опускається і лягає всією довжиною на випрямлену праву руку, яка його трохи огинає своєю поверхнею. Таким чином, прапор лежить на правій руці, схиляючись дещо назад. Ліва рука вільно опущена вздовж тіла.

Для переходу з положення «Прапор (стяг, знамено) на-ПЛЕЧЕ» в положення «Прапор ВГОРУ» дії проводяться в зворотному порядку.

9. Перед шикунням (перешикунням) підрозділу для початку руху хорунжий займає своє місце для руху самостійно. Під час руху відстань між хорунжим і командиром не менше двох кроків. Відстань між підрозділом і хорунжим не менше одного кроку.

10. Хорунжий та підхорунжі під час проходження урочистим маршем голову в бік командування (керівництва) не повертають.

«Рятівник»

(тестові завдання)

I. Переведення людини у стабільне положення:

1. Ближню руку покласти на 90 градусів по відношенню до тіла.

2. Візьміть дальню руку потерпілого і покладіть на ближню до вас щок потерпілого, тильною стороною долоні притримуючи її.

3. Перевірте наявність сторонніх предметів у кишнях потерпілого з боку, на який будете перевертати. Також зніміть сторонні предмети з обличчя та голови потерпілого (окуляри, обруч та ін.).

4. Потягніться до дальньої ноги й зігніть її в коліні та притисніть максимально до сідниці.

5. Натискуючи на зігнуту ногу та використовуючи її, як важіль, перевертаємо потерпілого на бік в свою сторону. Під час цієї маніпуляції притримуємо своєю рукою долоню, яка знаходиться на щок потерпілого.

6. Переоцінюємо наявність дихання у потерпілого відповідно до протоколу BLS.

II. Алгоритм дій протоколу домедичної допомоги BLS та виконання серцево-легеневої реанімації: п.1 – безпечно (рятувальнику, потерпілому, оточуючим); п.2 – на голос не реагує; – на дотик (струшування) не реагує; п.3 – долучаємо помічника (просимо його приготуватись дзвонити в ШМД); п.4 – дихання відсутнє; п.5 – даєть помічнику чітку вказівку викликати ШМД і що повідомити бригаді ШМД; п.6– негайно розпочніть серцево-легеневу реанімацію (СЛР).

1. Циркуляція — відновлення кровопостачання компресією грудної клітки. - Покладіть постраждалого або постраждалу на спину на тверду поверхню. - Опустіться на коліна біля шиї та плечей постраждалого. - Звільніть грудну клітку від одягу. - Поставте тильну частину однієї долоні на середину грудної клітки. Іншу свою руку поставте зверху на першу та візьміть її в замок. Тримайте лікті прямо, а плечі мають бути розташованими прямо над долонями. - Використовуйте вагу верхньої половини Вашого тіла, не тільки силу рук, при надавлюванні точно вниз, глибина компресії грудної клітки має бути близько 5-6 см. Робіть інтенсивні компресійні рухи з частотою, близько 100-120 разів на хвилину.

2. Дихальні шляхи — звільнення та забезпечення безперешкодного постачання повітря. Відкрийте дихальні шляхи постраждалому завдяки закиданню його голови назад та висунанню підборіддя. Для цього покладіть одну Вашу долоню на лоба постраждалому, іншою рукою легко висуньте підборіддя пацієнта вперед та легко закиньте його голову назад, щоб відкрити його дихальні шляхи. Після чого, використовуючи правила трьох ознак (чую, бачу, відчуваю), перевірте чи потерпілий дихає. Перевірка дихання має тривати до 10 секунд, протягом яких маємо зафіксувати 2 повноцінних цикла (вдихання та видихання).

3. Дихання — дихайте за постраждалого. Якщо у вас відсутня клапан-маска, то для попередження безпосереднього контакту зі слизовою оболонкою рота постраждалого ви можете виконувати тільки натискання на грудну клітку.- Затисніть повністю ніздрі постраждалого для виконання дихання «рот-в-рот» (використайте клапан-маску) та щільно накрийте його рот Вашим. Приготуйтеся зробити 2 вдихи. Зробіть перше глибоке вдихання впродовж 1 секунди та подивіться, чи піднімається грудна клітка. Якщо вона піднімається, робіть друге вдихання. Якщо грудна клітка не піднімається, 3 вдих не робимо, а переходимо до компресії грудної клітки та переоцінюємо, з якої причини була невдала ШВЛ, та виправляємо її на наступному циклі. - Одним циклом вважається 30 натискань на грудну клітку та 2 вдихання.

4. Припиняємо надавати допомогу: - рятувальника замінила ШМД; - потерпілий подає ознаки життя (рухи, дихання, відкривання очей); - рятувальник втомився та допомога стає неефективною.

III. Зупинка критичної кровотечі з допомогою турнікета.

Ознаки масивної кровотечі:

1. Калюжа крові, яка швидко розтікається;
2. Одяг рясно просячений кров'ю;
3. Пов'язка рясно просячена кров'ю;
4. Травматична ампутація;
5. Пульсуюча кров з рани;
6. Сплутана або відсутня свідомість.

Місця накладання турнікету: - плече (якомога вище до кінцівки); - стегно (проксимально).

Накладання турнікету:

1. Протягнути маркований кінчик в пластикову пряжку, утворену таким чином петлю одягаємо на поранену кінцівку.
2. Затягуємо стропу з липучкою різким рухом.
3. Фіксуємо липучкою по всій довжині.
4. Починаємо закручувати вороток в будь-якому напрямку до тих пір, поки кровотеча не зупиниться. Якщо кровотеча не припиняється, накладіть ще один турнікет вище першого.
5. Закрутивши вороток, фіксуйте його в пластикових фіксаторах.
6. Намотати стропи з липучкою поверх затягнутого воротка.
7. На білій наклейці маркером вказати час накладання турнікету.

ВІДУН

(військово-історична вікторина)

Зміст питань тематичних розділів відповідає навчальним програмам 5-10 класів. Також рекомендовано ознайомитись з додатковою літературою (список додається).

Список додаткової літератури:

Підручник Історія України 9 клас В.С. Власов 2017 р.

Підручник Історія України 8 клас В.С. Власов 2016 р.

Шкільний підручник з Історії України для 8-х класів, автори: Гупан Н. М., Смагін І.І., Пометун О. І. Книжка за новою програмою, 2016 рік.

<http://www.memory.gov.ua/page/ukrainska-revolyutsiya-1917-21>

<http://unr.memory.gov.ua>

<https://lib.imzo.gov.ua/yelektronn-vers-pdruchnikv/9-klas/3-storya-ukrani-9-klas/storya-ukrani-pdruchnik-dlya-9-klasu-zagalnoosvtnkh-navchalnikh-zakladv--vlasov-v-s/>

СТРІЛЬБА

(Теоретичне тестування з вогневої підготовки)

Зміст питань тематичних розділів відповідає навчальним програмам 5-11 класів. Також рекомендовано ознайомитись з додатковою літературою (список додається).

Список додаткової літератури:

Рік: 2019 Підручник за 11 клас Захист Вітчизни Автор: Гудима, Пашко, Герасимів, Фука, Щирба.

Рік: 2018 Захист Вітчизни : підручник для 10 класу ЗЗСО Гарасимів І., Пашко К., Фука М., Щирба Ю., Гудима А.